

РЕШЕНИЕ

№ 6086

гр. София, 05.11.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, IV КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 09.10.2020 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Галин Несторов

ЧЛЕНОВЕ: Бранимира Митушева
Зорница Дойчинова

при участието на секретаря Детелина Начева и при участието на прокурора Първолета Станчева, като разгледа дело номер **4939** по описа за **2020** година докладвано от съдия Галин Несторов, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 – чл. 228 от Административно процесуалния кодекс /АПК/.

С решение № 5022 от 08.01.2020 г., постановено по адм. д. дело № № 14009/2018 г. по описа на Софийски районен съд I-во ГО, 120-ти състав е прогласена нищожността, на основание чл. 146, т.2, във вр. с чл. 59, ал.2, т.4 от АПК, по жалба вх. № 2005514/28.02.2018 г. по описа на СРС, подадена от Б. Т. Б., ЕГН [ЕГН], [населено място], [улица], ет. 3, ап. 9, със съдебен адрес: [населено място], [улица], ет. 1, ап.1, на решение № 010602 от 10.12.2007 г. на Общинска служба по земеделие — О. Купел, с което е възстановено право на собственост на наследниците на И. Н. А. в съществуващи (възстановими) стари реални граници на нива от 2,297 дка, имот 005013 по картата на землището. Със същото съдебно решение е осъден ответникът ОСЗГ – О. купел да заплати на жалбоподателите направените по делото разноски в размер на 1130 лева.

Така постановеното решение, в срока и по реда на чл. 211, ал. 1 от АПК, е обжалвано от началника на ОСЗ „З.“ към Областна дирекция по земеделие - С. – град. Изложените съображения са за нарушение на материалния закон и допуснати съществени процесуални нарушения. По същество се твърди, че съдебното решение е недопустимо, като постановено в нарушение на чл. 159, т. 4 от АПК при липса на правен интерес от оспорване на решение № 010602 от 10.12.2007 г. ОСЗГ – О. купел.

Поддържа се още, че съдебното решение е неправилно, предвид че не са налице основания за прогласяване на нищожността на решение № 010602 от 10.12.2007 г. ОСЗГ – О. купел.

Решение № 5022 от 08.01.2020 г. по адм. д. дело № № 14009/2018 г. на СРС е обжалвано и от Р. И. А. и Е. С. А. по аналогични съображения.

По делото е постъпил отговор на касационните жалба от Б. Т. Б., чрез адв. Н. К., в която се моли да се остави в сила съдебното решение. Изложени са подробни аргументи за допуснати съществени процесуални нарушения в хода на административното производство пред ОСЗГ О. купел.

В съдебно заседание касаторът ОСЗ „З.“ не изпраца представител. В заявление по делото поддържа жалбата на заявените основания и претендира разности по делото.

Касаторите Р. И. А. и Е. С. А. се представляват от адв. Н., който поддържа касационните жалби и моли да бъде отменено съдебното решение.

Ответникът Б. Т. Б., чрез адв. Н. К., моли за отхвърляне на касационните жалби и претендира разности по делото, за което представя списък.

Участващият по делото прокурор от Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност касационните жалби.

Съдът, като взе предвид релевираните с жалбата касационни основания и тези, за които следи служебно на основание чл. 218, ал. 2 от АПК, намира за установено следното:

Производството пред районния съд е започнало по жалба вх. № 2005514/28.02.2018 г. по описа на СРС, подадена от Б. Т. Б., от [населено място], срещу решение № 010602 от 10.12.2007 г. на Общинска служба по земеделие - О. Купел, с което е възстановено право на собственост на наследниците на И. Н. А. в съществуващи (възстановими) стари реални граници на нива от 2,297 дка, имот 005013 по картата на землището.

Съдът е приел, че жалбата е процесуално допустима, подадена от процесуално легитимирано лице, имащо интерес от обявяване нищожността на оспореното решение. Съгласно чл. 149, ал.5 от АПК искането за прогласяване на нищожност на административните актове не може да бъде преклудирано, поради изтичане на срок.

Според СРС при постановяване на решение № 010602 от 10.12.2007 г. ОСЗГ – О. купел е постановено в законоустановената писмена форма, но в същото не се съдържат фактически основания (мотиви) за постановяването му. За да издаде атакуваното решение ОСЗГ се позовава на разпоредби от ППЗСПЗЗ, както и на решение № 5490 от 15.10.2007 г., което от своя страна се позовава на решението на съда от 29.06.2007 г. на СРС, ГК, 43 състав по гр. дело № 415/2007 г. Последното, касае единствено собствеността върху нива с площ 2,700 дка. По този начин остава неясно какви са фактическите основания, т.е. какви са мотивите на административния орган за издаване на решение № 10602 от 10.12.2007 г., с което се възстановява правото на собственост на нива с площ 2,297 дка на наследниците на И. Н. А.. Освен това, в акта е посочено, че с него се допълва и изменя предходното решение на административния орган (решение № 5490 от 15.10.2007 г.), отново без да са посочени основанията за необходимостта от това допълване и изменение. По този начин, в решението липсват мотиви, които да обосноват направените от ОСЗГ констатации и обосновка за извършеното възстановяване на собственост на имот от 2,297 дка, за възстановяване на какъвто имот липсват данни да има подадено заявление от заинтересованите лица, наследници на И. А..

Допълнително е посочено, че според атакуваното решение нивата с площ 2.297 дка

представлява имот № 005013 от картата на землището, а съгласно заключението по приетата по делото експертиза, този имот е частично идентичен спрямо стар имот пл. № 424 по кадастрален план емисия 1958г., който от своя страна в кадастралните и регулационни планове не е разделен спрямо собствеността на двете страни, придобили части от бившата нива на Д. М. П. — Т. и Л. Б. и И. А., респективно техните наследници. Направен е извод, че е налице спор и има неизяснени обстоятелства, касаещи границите на земеделската земя, предмет на продажба през 1943г. Последното от своя страна допълнително налага необходимостта от излагането на надлежни фактически основания, т.е. мотиви за издаването на атакуваното решение, които в настоящия случай липсват.

Посочено е още, че след издаването на оспореното решение № 10602 от 10.12.2007 г. е издадено решение № 10602А от 10.12.2007 г., с което се признава правото на собственост на наследниците на И. Н. А. върху нива от 2,700 дка, възстановява се собствеността върху нива от 2,297 дка, отказва се възстановяване в реални (възстановими) граници за нива с площ 0,403 дка. По отношение на нивата с площ 2,297 дка отново не е направена индивидуализация на имота. В последното решение липсва и уточняване дали това е същият имот с № 005103, частично идентичен спрямо стар имот пл. № 424, спрямо който в кадастрални и регулационни планове не е направено разделение спрямо собствеността.

Предвид изложеното е прието, че липсата на мотиви по същество съставлява порок във формата на административния акт. Порокът във формата е основание за нищожност, само когато е толкова сериозен, че практически се приравнява на липса на форма и оттам - на липса на волеизявление.

Административен съд - София - град, в настоящият касационен състав намира, че така постановеното решение на СРС е валидно, допустимо, но неправилно, постановено при съществени процесуални нарушения, като вследствие на допускането им е нарушен материалния закон.

Изцяло се споделя извода на СРС, че по арг. от чл. 149, ал. 5 от АПК административните актове /какъвто е и решение на ОСЗГ О. купел/ могат да се оспорят с искане за обявяване на нищожността им без ограничение във времето.

Правото на оспорване обаче не е неограничено. Съгласно чл. 147, ал. 1 от АПК право да оспорват административния акт имат гражданите и организациите, чиито права, свободи или законни интереси са нарушени или застрашени от него или за които той поражда задължения. Правният интерес следва да е пряк и личен, т.е. непосредствено от издадения административен акт да се засягат неблагоприятно лични права и законни интереси. Неблагоприятно засягане е всяка неблагоприятна правна последица от акта, състояща се в прекратяване или ограничаване на съществуващи субективни права, непораждане на поискани субективни права, създаване на правни задължения. Право на жалба имат и лицата, поискали издаване на административния акт, ако той е издаден, но не е удовлетворил изцяло или частично искането. Правен интерес е налице, ако без обжалването оспорващият не би могъл да защити своите права или законни интереси, ако подаването на жалбата е абсолютно необходим и единствен път за правна защита. Правният интерес трябва да е налице през целия процес. Съгласно ТР №/16.04.2013 г. по ТД № 1/2012 г. на ВАС при оспорване на административните актове с искане за обявяване на нищожност, правният интерес на оспорващия следва да се преценява към момента на подаване на жалбата.

При липса на правен интерес жалбата се оставя без разглеждане, а производството се

прекратява, съгласно чл. 159, т.4 АПК.

Първостепенния съд не е изследвал и, респ. не е изложил съображения за допустимостта на искането за обявяване на нищожността на решение № 10602 от 10.12.2007 г., предвид изрично наведените за това възражения.

От доказателствата по делото се установява, че е постановено съдебно решение от 29.06.2007 г. на СРС, ГК, 43 състав по гр. дело № 415/2007 г., с което се признава за установено на основание чл. 11, ал.2 от ЗСПЗЗ правото на възстановяване на собствеността на имот от 2,700 дка на наследниците на И. Н. А.. Постановено е решение № 5490 от 15.10.2007 г. на ОСЗГ — О. купел, с което на Р. И. А. и Е. С. А. - наследниците на И. Н. А., се признава собствеността върху нива в размер на 2,700 дка. Впоследствие е постановено процесното решение № 10602 от 10.12.2007 г., с който се възстановява правото на собственост на горепосочените лица на нива от 2,297 дка, представляваща имот № 005013 от картата на землището.

В случая се касае за административна процедура, завършваща с административен акт, имащ конститутивно значение, арг. от ТР № 1 по гр. д. № 11/1997 г. на ОСГК ВКС. Съгласно цитираното тълкувателно решение, споровете за собственост се разрешават в общия исков процес. Според разпоредбата на чл. 14, ал. 1, т. 1 ЗСПЗЗ, влязлото в сила решение на ОбСЗ, придружено със скица, удостоверява правото на собственост върху земеделската земя и има силата на констативен акт. За да бъде изпълнен този ред, имотът следва да бъде индивидуализиран - по площ, граници, съседни, номер по КВС и да е открита партида, придружена със скица. Едва тогава, може да се приеме, че решението на ОбСЗ е достоверителен документ доказващ правото на собственост. Решенията по чл. 14, ал. 1, т. 1 ЗСПЗЗ, макар по разпореждане на закона да имат силата на констативни нотариални актове за собственост, са непротивопоставими на трети лица. Последните могат да оспорват правото на възстановената собственост на общо основание по исков ред - чл. 14, ал. 4 ЗСПЗЗ.

Само за заявите реституция е налице правен интерес от участие, респ. оспорване на административния акт. С решението на ОСЗ/ОСЗГ не се засягат или застрашават правата на третите лица, които при наличие на спор за материално право, застъпване на площи/имоти, каквото се претендира в случая, могат да го защитят в исков процес по общия ред. Следва да се посочи, че в административното производство, както и в съдебно административното такова не се разрешават спорове за материални права, в какъвто смисъл е жалба вх. № 2005514/28.02.2018 г. по описа на СРС, подадена от Б. Т. Б.. Същите спорове са подведомствени на гражданските съдилища. В производството по чл. 18ж, ал. 1 от ПППЗСПЗЗ, респ. чл. 14, ал. 1 от ЗСПЗЗ не се обсъждат материалните права, поради което не са налице и основанията на чл. 147, ал. 1 от АПК по отношение гражданите или организациите извън тези, претендиращи реституция, и същите нямат обезпечено право да участват в административното производство както пред административния орган, така и пред съда. При липсата на качество заинтересована страна същите нямат право и да оспорват постановените решения на ОСЗ/ОСЗГ.

Гореизложените съображения мотивират настоящият съдебен състав да приеме, че СРС 120-ти състав се е произнесъл по недопустима жалба, в какъвто смисъл са оплакванията на касационните жалбоподатели.

С оглед пълнота на изложението следва да бъде посочено още, че не се споделя извода на СРС е касираното решение за нищожност на решение № 10602 от 10.12.2007 г. на ОСЗГ О. купел /по настоящем ОСЗ 3./.

Нищожен е само този акт, който е засегнат от толкова съществен порок, че актът изначално, от момента на издаването му не поражда правните последици, към които е насочен, и за да не създава правна привидност, че съществува, при констатиране на основание за нищожност, съдът следва да го отстрани от правния мир чрез прогласяване на неговата нищожност. Съобразно това и с оглед на всеки един от възможните пороци на административните актове /чл. 146, т. 1-т. 5 от АПК/ се обуславят следните изводи: 1. всяка некомпетентност винаги е основание за нищожност на акта; 2. порокът във формата е основание за нищожност, когато неспазването ѝ води до недействителност на акта, приравнява се на липса на форма въобще, а оттам - и на липса на волеизявление; 3. допуснатите съществени нарушения на административно-производствените правила, довели до липса на волеизявление /липса на кворум/, когато са повлияли или биха могли да повлияят върху съдържанието на акта, както и когато, ако не бяха допуснати, би могло да се стигне и до друго решение на поставения пред административния орган въпрос, са предпоставка за обявяване нищожността на акта; 4. основание за нищожността на акта е и липсата на законова опора, т.е. липсата на приложима по време, място и лица материалноправна норма при издаването на конкретния административен акт; „пълна липса на предпоставките, визирани в хипотезата на приложимата материалноправна норма; актът е изцяло лишен от законово основание; актът със същото съдържание не може да бъде издаден въз основа на никакъв закон, от нито един орган“ /решение № 925/23.01.2014г. по дело № 12602/2013г. на ВАС на РБ, Второ отделение/; 5. при превратно упражняване на власт.

Според първостепенния съд, в решение № 10602 от 10.12.2007 г. на ОСЗГ О. купел липсват мотиви, което съставлява порок във формата на административния акт. Съдът е посочил, че порокът във формата е основание за нищожност, само когато е толкова сериозен, че практически се приравнява на липса на форма и оттам - на липса на волеизявление. По същество съдът е приел, че липсва волеизявление в решение № 10602 от 10.12.2007 г. на ОСЗГ О. купел, доколкото в последното не е било посочено защо се възстановява правото на собственост на нива с площ от 2,297 дка, предвид, че е признато правото на собственост на нива с площ, 2,700 дка, липсвала индивидуализация на имота, липсвали данни за разделяне на собствеността в имот със стар № 424.

В случая обаче не е налице порок във формата, водещ до липса на волеизявление. Обратното, налице е ясно и точно волеизявление – възстановяват се 2,297 дка и се отказва да се възстановят 0,403 дка. Липсата на мотиви, каквато констатира и настоящият състав в решение № 10602 от 10.12.2007г. на ОСЗГ О. купел може да доведе до незаконосъобразност на административния акт, но не и неговата нищожност. Още повече, че се касае за незавършена процедура, предвид, че макар и индивидуализиран имота по площ, граници, съседи, няма данни по делото да е открит номер по КВС и е да е открита партида, придружена със скица.

От касатора не се претендират разноски и такива не следва да се присъждат при този изход на спора.

Водим от горното и на основание чл. 221, ал. 3 от АПК, Административен съд София-град, IV-ти касационен състав

РЕШИ:

ОБЕЗСИЛВА решение № 5022 от 08.01.2020г., постановено по адм. д. дело № №

14009/2018г. по описа на Софийски районен съд I-во ГО, 120-ти състав.
ПРЕКРАТЯВА производството по к. адм. д. № 4939 по описа за 2020г. на
Административен съд София град.
Решението е окончателно и не може да бъде обжалвано и/или протестирано.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ:

1.

2.